

Географія виноробної промисловості та міжнародної винної торгівлі Китаю

Руднева Марина Григорівна

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
e-mail: marina_rudneva@list.ru*

Chinese wine-making industry has demonstrated the great rise during the two previous decades. This paper analyses structure of winemaking and winegrowing of China. Also, the subject of the research is patterns of spatial organization of the wine-making complex in the regional scale, particularly, from the standpoint of interactions, spatial and cause-effect relations. This paper tries to distinguish factors that have supported this successful performance on the world wine market.

Виноградарство та виноробство в Китаї має давні традиції. Ще 9 тисяч років тому, на території сучасної провінції Хеньнань уже виготовляли, виноградні вина.

Початком сучасного етапу виноробства вважають 1892 рік – заснування компанії Zhang Yu Winery в провінції Шаньдунь. Світові війни і радикальні зміни в житті Китаю призвели до знищення виноробної промисловості, як галузі господарства. Відродження виноробства почалося, лише після проголошення КНР – шляхом експлуатації традиційної виноградарської зони – долини Хуанхе.

В період з 1978 по 1983 рр. розробка нових технологій і запозичення європейського досвіду – вивели китайське виноробство на якісно новий рівень. Виділилися підприємства-лідери, які і нині охоплюють значну частку внутрішнього та міжнародного ринку: Dynasty Winery Corporation, Great Wall Winery, Chang Yu Winery і Tan Fung [2].

В 2010 році в Китаї діяло 44 великих підприємства та 100 дрібних. Загальна ж площа виноградників становила 240 тисяч га [4].

Сучасна структура китайської виноробної промисловості досить складна.

Проблеми при аналізі компонентної структури полягають в тому, що китайські вина не мають категорій класифікації, аналогічних європейським. Вони можуть бути рисовими (шаосинські, цзянсійські), фруктовими, ягідними і виноградними. В дослідженні використана класифікація ООН (SITS Rev. 3.) – для статистичних даних, та східноєвропейська класифікація вин.

В Китаї виробляють тихі та ігристі вина. В північних регіонах – переважно червоні та рожеві, сухі і солодкі. В південних і приморських регіонах – білі сухі, напівсухі і напівсолодкі. Такі закономірності пов'язані, з кліматичними особливостями територій.

На внутрішньому ринку традиційною популярністю користуються місцеві солодкі вина. Експорт в азійські країни складає та ж категорія напоїв. До Європи та Америки ввозять переважно сухі та напівсолодкі китайські вина. В структурі імпорту переважають сухі червоні та білі вина (близько 85% всіх поставок) [4].

Географічну структуру сучасної виноробної промисловості формують 9 основних регіонів: Синьдзянський, Північно-східний, Шаченьський, Тяньцзиньський, Шаньдунський (Цзяодунський), Юньнаньський, регіон долини Хуанхе, Нінся і Чанлі [3].

Картосхема виноробних регіонів Китаю

Рис.1. Географічна структура виноробства Китаю – провідні регіони

Шаньдунський (Цзяодунський) півострів – найбільший виноробний район Китаю, з центром у місті Яньтай. Тяньцзиньський регіон – лідер за кількістю спільних компаній, в основному – франко-китайських.

Географія міжнародної винної торгівлі Китаю, поки що недостатньо розвинута. Хоча загальний об'єм експорту зріс, у порівнянні з 1990 роком більше ніж в 6 разів, кількість країн-партнерів не перевищує 35. Серед них: країни Азії, Росія, США, Канада, Австралія та більшість країн ЄС [1].

Імпорт вина також продовжує зростати. В період 1990-2007 рр. іноземні поставки збільшились у 250 разів. У 2008р. приріст до попереднього року, взагалі склав 88,2%, що було пов'язано з проведенням Олімпійських Ігор. Відповідно, в 2009-2010 рр. спостерігався різкий спад імпорту. В зв'язку з цим, для простеження загальної динаміки дані 2008-2010рр., переважно не використовуються.

Спираючись на ці дані, експерти лондонської виноторгової компанії Berry Brothers&Rudd прогнозують, що через 50 років Китай може стати найбільшим у світі виробником вин масового споживання. А в 2012, виходячи з простої екстраполяції статистики споживання, Китай стане восьмим у світі, досягши показника 1 млрд. пляшок на рік[4].

В загальному об'ємі імпорту, 95% – вина Чилі, Франції, Австралії, Італії, Аргентини і США [5].

До 2003 р. виробництво вина в Китаї повністю контролювалося державою. Зараз, з'явилися різні види власності: акціонерна, колективна і приватна [3].

В останні роки, китайські інвестори активно скуповують виноградники в усьому світі, особливо в Бордо і Каліфорнії. В Китаї - відкриваються торгові представництва виробників Тоскани і Бордо [4].

Проаналізувавши сучасну компонентну, географічну та організаційно управлінську структуру виноробної промисловості та міжнародної винної торгівлі Китаю, можна виділити основні фактори, що впливають на їх розвиток.

Рис.2. Динаміка імпорту-експорту виноробної продукції у 1992-2007рр.

По-перше – це географічне положення та розміри країни, що дозволяє розвивати виноградарство в різних природних зонах, та уникати масових неврожаїв через погодні умови.

По-друге – чисельність населення, забезпечує високий попит. До того ж, концентрація населення в східних районах співпадає з розміщенням більшості виноробних регіонів, що дозволяє уникнути типової проблеми європейських виноградарів – браку робочої сили.

Література

1. Anderson K., Norman D., Wittwer G. Globalisation of the World's Wine Markets // The World Economy. – 2003. – № 26 (5). – P. 659-687.
2. Wiggins J. Asia's thirst for wine benefits exporters // The World Economy. – 2008. – № 62 (5). – P. 548-551.
3. Пекінське відділення Всекитайського комітету сприяння розвитку міжнародної торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccpitbj.com/>
4. Future of Wine Report // Berry Bros. & Rudd - wine and spirit merchant [Electronic resource – PDF document]. – Access regime: <http://tdh46.typepad.com/mondosapore/files/BerryBrosReportFutureWine.pdf>
5. UN Commodity Trade Statistics Database (UN Comtrade) [On-line database]. – Access regime: <http://unstats.un.org/unsd/comtrade/>